

สาวโยตระกุล

“งามทวี”

แลวิถีและพลังมังกรได้

振
德

สุลีมาน นฤมล วงศ์สุภาพ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รายงานการวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ

โครงการ โครงสร้างและผลวิวัฒนาการภาคใต้กับการพัฒนา

ตามโครงการเมธีวิจัยอาวุโส สาขาสังคมศาสตร์ พ.ศ. 2540

ของศาสตราจารย์ สุวิมล พงศ์ไพบุณย์

สมอ

เลขหมู่	DS 570. C5 ค74	โดยการสนับสนุนของ	2544 ๑.1
Bib Key	216987		

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง สาวโยตระกูล “งานทวิ” แลวิถีและพลังมังกรใต้ (The Genealogy of Chinese in Southern Thailand : Looking Through Ngantawee Family and their Business Empire) เป็นความพยายามในการทำความเข้าใจชีวิตคนจีนบนแผ่นดินไทยกลุ่มหนึ่ง บนเกาะภูเก็ต ที่มีสายวัฒนธรรมเชื่อมต่อระหว่างจีนช่องแคบมลายูกับจีนแผ่นดินใหญ่ จีนที่ซึ่งกลืนกลายเป็นจีนพันธุ์ใหม่ (hybridity) ที่เรียกว่า จีนภูเก็ต อันเป็นจีนที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวแบบจีนบาบ๋า การศึกษานี้ เป็นการพยายามมองกลุ่มทุนจีนนอกเหนือไปจากภาพของ “นายทุน” ผู้ขูดรีด อิงอำนาจรัฐ เพื่อสร้างความรำรอย แต่เป็นทุนที่มีชีวิต มีสำนึก มีล้มเหลว มีการต่อสู้ดิ้นรน เรียนรู้ และปรับตัวกับบริบทที่เขาเป็นส่วนหนึ่งในสังคมนั้น การศึกษานี้มีเป้าหมายเพื่อศึกษาถึงพลังของคนจีนภูเก็ตผ่านตระกูลงานทวิ ในฐานะเป็นทุนที่เติบโตมาจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ศึกษาถึงการเกิดขึ้น การดำรงอยู่ และขยายตระกูลไป พร้อม ๆ กับการขยายอาณาจักรทางธุรกิจ ท่ามกลางเงื่อนไขของสังคมขณะนั้น ขณะเดียวกัน ศึกษาถึงกระบวนการผสมผสานลักษณะทางวัฒนธรรมที่กลืนกลายเป็นอัตลักษณ์ของจีนภูเก็ต ผ่านการศึกษาถึงสาขาของตระกูล

วิธีการที่ใช้ในการศึกษาเริ่มจาก การสืบค้น การขุดลงไปหาความรู้ ข้อเท็จจริงในอดีตอย่างพิเคราะห์ เพื่อค้นหาความหมาย ความรู้ที่ซ้อนทับกันอยู่บนข้อเท็จจริงที่หลากหลาย เป็นการมองอดีต ที่ผู้วิจัยมองอดีตผ่านสายตาปัจจุบัน วิธีการศึกษา จึงใช้วิธีสืบร่องรอย สืบค้นความรู้ จากการสัมภาษณ์ จากภาพถ่าย สถานที่เครื่องมือการผลิต และอื่น ๆ เพื่อทำความเข้าใจ ข้อเท็จจริงนั้นให้มากที่สุด ผลการศึกษาพบว่า ตระกูลงานทวิเป็นตระกูลจีนภูเก็ต ตระกูลหนึ่งที่มีประวัติศาสตร์ร่วมบางเงื่อนไขกับตระกูลจีนอื่น ๆ เริ่มจากคนจีนผู้อพยพสู่การเป็นผู้ตั้งหลักแหล่งที่ถาวรบนแผ่นดินอื่น ซึ่งต่อมากลายเป็นแผ่นดินแม่ การเป็นจีนภูเก็ตน่าจะมีเงื่อนไขพิเศษที่ทำให้บางกลุ่มกลายเป็นคนบดินายเหมือง กลายเป็นผลผลิตของผลความสำเร็จในการกลืนกลายเป็นเข้ากับบริบทสังคมไทยและสามารถเห็นช่องโอกาสที่เปิดอยู่จนทำให้ทุนภูธรกลายเป็นทุนชาติได้ เงื่อนไขสำคัญที่พบในการศึกษา คือ การกลืนกลายเป็นจีนภูเก็ต ได้รับการหลอมในบริบทสังคมภูเก็ต ที่ผ่านไประยะยาว ผู้เป็นเจ้าของถิ่น โดยใช้วิถีถักทอความสัมพันธ์ เป็นเครือข่ายทางสังคม การผูกตอง ผูก

(8)

เกลอ กโยด กูบารมี ในฐานะเป็นวิถีของการสร้างและสะสมทุน ทางวัฒนธรรม ภายใต้ระบบความสัมพันธ์ที่เรียกว่า ระบบเครือญาติ และระบบอุปถัมภ์ ขณะเดียวกัน ทุนทางวัฒนธรรมนี้ถูกใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางธุรกิจ ภูมิปัญญาในการจัดการความสัมพันธ์ผ่านไปทางการผูกเกลอ กูดอง กูโยด กูบารมี เป็นฐานพลังภายในตระกูลที่เข้มแข็ง ซึ่งส่งผลให้ตระกูลงานทิว สร้างอาณาจักรของตนเองบนแผ่นดินไทยได้ ลักษณะธุรกิจที่สำคัญ คือ เริ่มจากฐานการค้าและพัฒนาเข้าสู่ฐานการทำเหมือง และแปรเงินที่ได้จากสินแร่ไปลงทุนในธุรกิจการทำสวนยาง สวนปาล์ม ก่อนที่จะแปรรูปธุรกิจเข้าสู่อุตสาหกรรมสมัยใหม่ ซึ่งมีฐานจากธุรกิจเดิมด้วย และเปลี่ยนรูปไปสู่ธุรกิจสมัยใหม่ ที่แตกต่างไปจากฐานการผลิตเดิม

ABSTRACT

The research study entitled *The Genealogy of the Chinese in Southern Thailand looking through the Ngantawee Family and their Business Empire* was an attempt to understand the life of Chinese group on the Thai soil whose cultural lineage linked the Chinese of the Malay Strait and those of mainland China. This group of Chinese transformed themselves into a new Chinese family called Puket Chinese with their own identity like the Baba Chinese. What this study attempted also was to view the Chinese capitalist group as something beyond the picture of capitalists taking advantage of the less fortunate and manipulating the power of state for self enrichment. But these were people with a life, successes, failures, struggles, learning, and adaptation to contexts in their roles as members of their society. The aim of the research was to study the power of the Chinese through the Ngantawee family as a capital growing out of the mining industry, with reference to the family's inception, sustenance, and expansion hand in hand with the growth of its business empire, amid conditions of the society of the time. Also studied was, by way of the family's lineage, the process of acculturation that yielded the identity of Puket Chinese.

The study procedure began with an inquiry, a digging down and careful sifting in search of knowledge and facts of the past, to discover some meaning and knowledge that reposed in layers above facts of diverse nature. This was a view of the past by the researcher through the eye of the present. The research procedure, therefore, involved pursuit of traces and knowledge through interviews, photographs, places, production tools, and others, to attain as much an understanding of facts obtained as possible. The study found that the Ngantawee family was a Puket Chinese family that shared history in certain aspects with other Chinese families, beginning with the status of refugee Chinese to that of permanent settlers in a new land which subsequently became their motherland. Their being Puket Chinese probably was a special condition that made some groups of them become mining millionaires, and by that achievement they became assimilated into the context of Thai society and were able to see potential opportunities to marshal their provincial capitals into national ones, the main condition found in this study was their assimilation as Puket Chinese and their molding in the context of the Puket society through native maternal lineage weaving relations thereof into social networks of kinship, camaraderie, linkages, and charisma, as a way of building and

(10)

accumulating cultural under systems of relations called kinship system and patronage system. Meanwhile, this cultural capital was manipulated to yield business benefits. The wisdom of managing such relations to make a strong power base within the family enabled the Ngantawee family to build their empire on Thai soil. their main business characteristics started from a commercial base and move to a mining base, with the money from mineral ores diverted into rubber and palm-oil business investment, before diversifying their business into modern industry, not without the original business base. The business was then transformed into a modern one that differed in production base from the original.